

UDENRIGSMINISTERIET

EUROPAUDVALGET
Alm. del - bilag 1084 (offentligt)

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg
og deres stedfortrædere

Asiatisk Plads 2
DK-1448 København K
Tel. +45 33 92 00 00
Fax +45 32 54 05 33
E-mail: um@um.dk
Telex 31292 ETR DK
Telegr. adr. Etrangeres
Girokonto 300-1806

Bilag
1

Journalnummer
400.C.2-0

Kontor
EU-sekr.

20. april 2001

Under henvisning til Europaudvalgets skrivelse af 14. marts 2001 (Alm. del - bilag 906) vedlægges Miljø- og Energiministeriets besvarelse af det deri stillede spørgsmål nr. 139.

ENERGISTYRELSEN

4. kontor

J.nr. 801-0040

Ref. LIN

Energistyrelsens bidrag til udenrigsministerens besvarelse af spørgsmål 139 vedr. Danmarks og Hollands investeringer på miljøområdet.

Den 5. april 2001

Folketingets Europaudvalg har den 14. marts 2001 stillet udenrigsministeren følgende spørgsmål: "Kan regeringen bekræfte Anders Fogh Rasmussens påstand på CO-Industri's og DI's Europakonference den 14. marts 2001 om, at Holland får 10 gange så megen miljøforbedring end Danmark for sine miljøpenge. Der ønskes oplysninger om Hollands og Danmarks investeringer på miljøområdet med de faktiske miljømæssige resultater."

Venstres partisekretariat har oplyst, at Anders Fogh Rasmussen med den nævnte påstand i sin tale sigtede på de to landes opfyldelse af forpligtelsen under klimakonventionen til at reducere emissionerne af drivhusgasser. Holland har valgt at gennemføre en del af sine reduktionsforpligtelser m.h.t. drivhusgasser ved gennemførelse af projekter i andre lande, de såkaldte JI og CDM-projekter, mens Danmark foreløbigt kun har gennemført nationale tiltag for at leve op til sin forpligtelse i henhold til klimakonventionen. Svaret begrænser sig derfor til den del af miljøindsatsen, der vedrører de hollandske projekter og den danske indsats til reduktion af drivhusgasemissioner.

Holland har valgt at gennemføre 50 % af sine reduktionsforpligtelser for drivhusgasser ved anvendelse af de projektbaserede fleksible mekanismer. De projektbaserede fleksible mekanismer omfatter Joint Implementation (JI), som er gennemførelse af projekter i andre lande med reduktionsforpligtelser og Clean Development Mechanism (CDM), som er gennemførelse af projekter i lande uden reduktionsforpligtelse, typisk u-lande.

Der er endnu ikke opnået enighed om de internationale regler for disse fleksible mekanismer. Det betyder, at der ikke er sikkerhed for, at de emissionsreduktioner, der opnås ved projekter igangsat før reglerne er på plads, faktisk vil kunne bruges til at opfylde investorlandets reduktionskrav i den første forpligtelsesperiode 2008-12.

Det nuværende hollandske JI-program (Eru-pt-programmet) blev iværksat i år 2000 med et budget på ca. 35-40 mill. USD om året. Programmet fungerer som en slags offentligt udbud (public procurement), hvor hollænderne køber emissionsreduktioner til en forventet pris på 5-10 USD pr. tons fra JI-projekter, som implementeres af tredje part. De seneste meldinger fra embedsmænd i Eru-pt-

programmet siger, at det nok nærmere bliver 8-9 USD pr. tons CO₂. Det svarer til ca. 67-75 kr pr. tons CO₂.

Resultatet af det første udbud, som var i efteråret 2000, var, at programmet modtog 26 JI-projektforslag i 10 lande (herunder 1-2 i England). Heraf har man udvalgt 9 JI-projektforslag i 5 lande, som man vil gå videre med, herunder Polen, Tjekkiet, Rumanien, evt. Slovakiet og Bulgarien. De indkomne projektforslag er indenfor sektorerne skovbrug, vind og biomasse.

Man arbejder p.t. med at etablere et lignende program for CDM fra næste år.

Forud for Eru-pt-programmet implementerede hollænderne i perioden 1997-2000 ca. 40 projekter i 9 lande under den såkaldte AIJ-pilotfase. Projekterne under AIJ-fasen var 100% statsfinansieret bl.a. af hensyn til EU's statsstøtte regler og var primært "small scale" projekter i omfanget 250.000-500.000 USD. Projekterne var indenfor: biomasse, energieffektivisering, brændselskonvertering, vind, fjernvarme og skovbrug.

Reduktionsomkostningerne for disse projekter var meget svingende helt fra 1 USD/tons CO₂ til 138 USD/tons CO₂. Med de højeste omkostninger for nogle af de mindste projekter, hvor transaktionsomkostningerne vejer relativt tungest.

En af erfaringerne fra projekterne er, at samarbejdet med flere lande var meget vanskeligt. Hollænderne arbejder med et "Letter of Intent" med hensyn til at få overført et projekts CO₂-reduktioner i perioden 2008-2012, som er den første forpligtelsesperiode under Kyotoprotokollen. Processen omkring underskrivelsen af sådanne aftaler er ofte langvarig og omkostningsfuld, idet der i mange modtagerlande er en meget lille forståelse for brugen af Kyoto-mekanismerne. Hollænderne peger derfor på, at kompetence og kapacitetsopbygning i modtagerlandene er helt afgørende for et vellykket JI-samarbejde.

Derudover har det, som hollænderne selv påpeger, været forbundet med mange omkostninger at være foregangsland på området, idet arbejdet i meget høj grad har været (og fortsat er) præget af "learning by doing". Endelig er der også en vis usikkerhed forbundet med, om de i sidste ende vil få alle CO₂-reduktioner overført fra værtslandene samt godkendt af den enhed, som de internationale parter bliver enige om skal godkende reduktioner fra JI-projekter.

I Danmark har vi valgt foreløbigt at basere indsatsen på nationale projekter, men det betyder ikke, at vi ikke forbereder os på at udnytte de fleksible mekanismer i det omfang, de bliver et troværdigt miljømæssigt alternativ. Danmark har som det første land i verden indført et CO₂-kvotesystem for elproduktionen, og der er ved at blive etableret et pilotprojekt for anvendelse af JI- og CDM-projekter.

Danmark er som følge af flere års energipolitisk indsats godt på vej mod at opfylde sine klimaforpligtelser. Fra 1988 til 2000 har vi ved en aktiv satsning på energibesparelser, kraftvarme og vedvarende energi opnået et fald i CO₂-udledningen på 10,7 %.

Den hidtidige indsats for reduktion af drivhusgasudledningen omfatter en række meget forskellige områder til ret forskellige omkostninger.

Et af de væsentlige styringsmidler har været de grønne afgifter. For erhvervslivet har hovedindsatsen været baseret på den grønne afgiftspakke. For de energitunge virksomheder er afgiftsniveauet helt nede på 25 kr/tons CO₂ (og endnu lavere hvis de indgår en aftale om energieffektivisering), mens afgiftsniveauet for virksomheder indenfor handel og service, som er mindre energitungt og mindre konkurrenceudsat, er på 100 kr/tons CO₂, svarende til afgiften for husholdningerne. Det må antages, at omkostningerne ved de besparende foranstaltninger, der vælges som følge af disse afgifter, ikke overstiger afgiftsniveauet.

Af andre væsentlige tiltag kan nævnes etablering af et efterhånden meget stort antal vindmøller. Disse var for år tilbage relativt dyre, men den danske satsning på møllerne har medvirket til en teknologiudvikling, som i dag fører til, at vindmøllerne, hvis miljøomkostningerne indregnes i prisen, er ved at være konkurrencedygtige med el produceret på fossile brændsler. CO₂-reduktionsomkostningerne for de kommende havvindmølleparker vurderes i dag i størrelsesordenen 250-300 kr/tons CO₂.

Der findes andre tiltag, som har væsentligt højere reduktionsomkostninger, men disse gennemføres typisk med andre supplerende formål end kortsigtet emissionsreduktion. F.eks. kan nævnes ordningen med tilskud til energibesparelser i pensionisters boliger, der også har en social funktion. Et andet eksempel er tilskud til etablering af solceller, som gives for at fremme en teknologiudviklingen, og som først på langt sigt forventes at give omkostningseffektive emissionsreduktioner.

En fremskrivning af udledningerne af drivhusgasser viser, at Danmarks udledning af drivhusgasser med de allerede vedtagne tiltag vil overstige Danmarks reduktionsforpligtelser efter EU's byrdefordeling i forhold til Kyoto-protokollen med 14,6 Mt (millioner tons) CO₂-ækvivalenter i 2008-12. Dette er opgjort under forudsætning af, at den nuværende kvotelov for CO₂-emissioner fra elsektoren kun rækker til og med 2003. Det forventes, at en forlængelse af kvoteloven for elsektoren vil kunne reducere mankoen med 13 Mt med en anslået samfundsøkonomisk omkostning på ca. 30 kr/tons CO₂-ækvivalenter. Den resterende manko på 1,7 Mt CO₂-ækvivalenter kan skønsmæssigt elimineres til en samfundsøkonomisk omkostning på omkring 300 kr./ton CO₂ i gennemsnit.

Den fremtidige pris på anvendelse af de fleksible mekanismer er meget usikker, men analyser på baggrund af modelberegninger tyder på priser i nærheden af 180 kr/tons CO₂ i 2008-12, og endnu højere priser efter denne periode.

På baggrund af ovenstående kan regeringen ikke bekræfte, at Holland får 10 gange så meget miljøforbedring for sine miljøpenge som Danmark. Det kan ikke udelukkes, at Holland ved at satse på en betydelig anvendelse af de fleksible mekanismer opnår en omkostningseffektivitet, der på kort sigt er bedre end den danske, men at tale om 10 gange så billige reduktioner findes der ingen belæg for. For størstedelen af den resterende manko på 14,6 Mt CO₂-ækvivalenter, vil det faktisk være billigere at gennemføre nationale tiltag.

